

Sygn. akt I Ns 6887/13

Dnia 30 grudnia 2014r.

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy w Sokółce I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Mariusz Łapiński

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014r.

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) S.A. w L.

z udziałem G. H.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności

postanawia:

I. stwierdzić, że na nieruchomości gruntowej składającej się z działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) o łącznej powierzchni 2,79ha, położonych w B. i N., dla której Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą (...) S.A. w L. nabyła przez zasiedzenie z dniem 1.02.2011r. służebność przesyłu polegającą na prawie posadowienia częściowo na działce numer (...) stacji transformatorowej (...), a ponadto 2 słupów (...) i (...)12 i linii niskiego napięcia czteroprzewodowej z przewodami (...), a ponadto linii napowietrznej (...) trzyprzewodowej z przewodami (...) (...), prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, prawie każdorazowego usunięcia awarii, dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji przebudowy urządzeń, wreszcie zaś na prawie dostępu do urządzeń elektroenergetycznych poprzez wjazd i wejście na obszar służebności przesyłu biegnącej od punktu s10, poprzez punkty (...)do punktu (...) na szkicu służebności przesyłu opracowanym przez biegłego z zakresu geodezji i szacowania nieruchomości mgr inż. Z. P. stanowiącym załącznik do opinii z dnia 12.09.2014r., którą to opinię wraz ze szkicem uznaje za integralną część niniejszego postanowienia;

II. nakazać pobranie od (...) S.A. w L., na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w S. kwoty 2326,47 złotych, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

III. orzec, że zainteresowani we własnym zakresie ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 6887/13

UZASADNIENIE

Wnioskiem jaki wpłynął do Sądu Rejonowego w S. w dniu 16.09.2013r.k.2-6)reprezentujący (...) S.A. w L. pełnomocnik wystąpił o stwierdzenie nabycia wskutek zasiedzenia przez jednego z poprzedników prawnych wnioskodawcy, a mianowicie (...) spółkę z o.o. z dniem 25.04.2008r., służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, a polegającej na prawie posadowienia częściowo na działce nr (...) położonej w B., wpisanej do księgi wieczystej (...) Sądu Rejonowego w S. stacji transformatorowej (...)wraz z odcinkiem linii napowietrznej (...) i odcinka linii (...), jak też polegającej na prawie przebiegu tychże urządzeń przez w/w działkę, prawie nieodpłatnego korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, prawie nieodpłatnego usunięcia awarii, dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji, przebudowy i nieograniczonego, a zarazem nieodpłatnego wjazdu i wejścia do służebności.

Uzasadniając żądanie pełnomocnik wnioskodawcy wskazywał pomiędzy innymi, iż posadowione na nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) w B. urządzenia energetyczne zostały wybudowane w trakcie modernizacji, dokonanej na podstawie decyzji administracyjnej z 23.02.1987 roku nr (...).(…), jak też odpisu uzgodnień Urzędu Gminy N. na przebieg trasy linii (...) i przekazane na majątek poprzednika prawnego wnioskodawcy do korzystania zgodnie z protokołem odbioru i protokołami (...) roku. Jak zaznaczył, wszystkie urządzenia energetyczne zostały wybudowane zgodnie z obowiązującym na datę realizacji inwestycji prawem w tym pomiędzy innymi ustawą o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli. Od momentu przekazania urządzeń były one wykorzystywane przez poprzedników prawnych wnioskodawcy do przesyłu energii elektrycznej, pracownicy bez przeszkód ze strony właścicieli nieruchomości dokonywali przeglądów, konserwacji urządzeń i ich napraw, wchodząc na teren działki. Według twierdzeń pełnomocnika właściciele nieruchomości nigdy nie sprzeciwili się użytkowaniu urządzeń jak też korzystaniu w niezbędnym zakresie z gruntu, zaś długotrwałe tolerowanie przez nich korzystania z nieruchomości usprawiedliwia usankcjonowanie ukształtowanego i stabilnego stanu prawnego poprzez obciążenie nieruchomości służebnością gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Z przeprowadzonych w uzasadnieniu pisma wszczynającego postępowanie wywodów wynikało ponadto, iż reprezentujący wnioskodawcę pełnomocnik wywodzi zasiedzenie z 20 letniego „posiadania służebności”, datowanego od momentu przekazania urządzeń do eksploatacji i wykonywanego początkowo na rzecz Skarbu Państwa.

Uczestnik postępowania G. H., jak też reprezentujący uczestnika pełnomocnik wnieśli o nieuwzględnienie żądania (k.268) wskazując, iż do chwili obecnej nie upłynął jeszcze termin zasiedzenia z uwagi na fakt korzystania z nieruchomości przez wnioskodawcę w złej wierze.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

G. H. jest właścicielem nieruchomości składającej się z działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) o łącznej powierzchni 2,70ha, położonych w N. i B.. Prawo własności w/w nieruchomości uczestnik nabył w dniu 8.07.1999 roku, na podstawie zawartej z poprzednimi właścicielami (swymi rodzicami) notarialnej umowy darowizny.

Dla wskazanej nieruchomości Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Na zlecenie inwestora - Urzędu Wojewódzkiego w B. Zakład (...) w B. opracował projekt modernizacji urządzeń elektroenergetycznych, pomiędzy innymi w miejscowości B.. Decyzją z 23.02.1987r. Nr (...).(…), wydaną na podstawie art.21 i 29 obowiązującego ówczesnie prawa budowlanego został zatwierdzony plan realizacyjny budowy i przebudowy urządzeń elektroenergetycznych we wsiach B., B., i P. w gminie N., jak też zostało udzielone pozwolenie na budowę i przebudowę urządzeń energetycznych w w/w miejscowościach. W ramach przewidzianych do realizacji prac w miejscowości B. na działce numer (...) stanowiącej w trakcie realizacji inwestycji własność S. i T. małżonków H. została wzniesiona stacja transformatorowa (...), jak też linia (...) w lokalizacji i przebiegu szczegółowo wskazanym na szkicu sporządzonym przez biegłego z zakresu geodezji mgr inż. Z. P. i stanowiącym załącznik do opinii z dnia 12.09.2014r. - k.205-211 akt sprawy. W dniu 25.04.1988 roku przedstawiciele Zakładu (...), Rejonu Energetycznego S. dokonali sprawdzenia wykonanych urządzeń energetycznych zgłoszonych do przyłączenia, która to czynność została udokumentowana stosownym protokołem. Tego samego dnia został sporządzony również protokół przekazania - przyjęcia środka trwałego. (...) transformatorowa wraz z liniami energetycznymi od momentu jej oddania do eksploatacji była wykorzystywana do przesyłu energii. Korzystanie przez wnioskodawcę ze stacji transformatorowej, jak też linii średniego i niskiego napięcia nie doznawało przeszkód ze strony kolejnych właścicieli działki oznaczonej numerem ewidencyjnym (...). W trakcie eksploatacji stacji i linii pracownicy wnioskodawcy jak też jego poprzedników prawnych dokonywali okresowych przeglądów i niezbędnych napraw urządzeń. Dopiero po przeniesieniu własności umową darowizny z 8.07.1999 roku obecny właściciel - G. H. wystąpił w dniu 5.04.2013 roku z pozwem o usunięcie z należącej do niego działki słupowej stacji transformatorowej z napowietrznymi liniami energetycznymi. Pierwotny podmiot władający częścią należącej obecnie do G. H. nieruchomości numer (...) a mianowicie Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) z dniem 12 lipca 1993 r. na mocy Zarządzenia z dnia 9 lipca 1993 r. o numerze (...) Ministra Przemysłu i Handlu został przekształcony w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą Zakład (...) Spółka Akcyjna, która wstąpiła w prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorstwa. W dniu 30 czerwca 2007 r. Zakład

(...) S.A. działając jako Zgromadzenie Wspólników Spółki (...) dokonała podwyższenia kapitału zakładowego Spółki (...) o kwotę 1.892.070.000,00 zł. Podwyższony kapitał zakładowy został pokryty wkładem niepieniężnym poprzez wniesienie aportem przedsiębiorstwa, którego przedmiotem były wszystkie uprawnienia przysługujące Zakładowi (...) S.A. z siedzibą w B.. Zakład (...) Sp. z o.o. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Białymstoku dnia 11 września 2008 r. zmieniło nazwę na (...) Sp. z o.o.. W dniu 31 sierpnia 2010 r. (...) Sp. z o.o. uległa połączeniu w trybie art. 492 §1 k.s.h. przez przejęcie, a mianowicie przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. na spółkę przejmującą - (...) S.A. z siedzibą w L.. Sąd Rejonowy L.w L. VI Wydział Gospodarczy dokonał wpisu połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...).

Powyższy, nie budzący wątpliwości stan faktyczny sąd ustalił na podstawie: akt księgi wieczystej (...) Sądu Rejonowego w S., zwłaszcza zaś umowy darowizny z 8.07.1999 roku, decyzji z 23.02.1987 roku nr (...) (...) (k.25), protokołu z 25.04.1988 roku (k.26), projektu modernizacji urządzeń elektroenergetycznych (k.27-37), protokołów przekazania środka trwałego (k.39-42), wykazu środków trwałych (k.43), odpisu z KRS (k.44-47), aktu notarialnego z 30.06.2007r., obejmującego umowę aportowego zbycia przedsiębiorstwa (k.48-57), postanowienia XII Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w B. z 11.09.2008 roku (k.58-60), aktu notarialnego przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną (k.61-73), wykazu przekazywanych składników majątkowych (k.74), protokołu zdawczo - odbiorczego (k.75-85), zarządzenia nr 184/Ord/93 ministra Przemysłu i Handlu (k.87), protokołu połączenia przedsiębiorstw (k.114-115), rejestru przedsiębiorstw państwowych (k.116-118), zarządzenia z 6.06.1977 roku (k.119-210), postanowienia Sądu Rejonowego w B. z 14.02.1989 roku w sprawie (...) (k.121), statutu (k.122-126), książki reklamacji (k.127-134), dowodu z oględzin miejscowych nieruchomości (k.144-151), częściowo opinii biegłego z zakresu elektryczności K. B. (k.173-186), opinii biegłego Z. P. (k.205-211), a ponadto na podstawie zeznań W. B. 99-100) i M. K. (k.106-107).

W ocenie sądu wnioski zasługiwał na uwzględnienie.

Zgromadzone w toku postępowania w sprawie dowody pozwalają na kategoryczne stwierdzenie, iż począwszy od 25.04.1988 roku, to jest od dnia odbioru zrealizowanej w B. inwestycji, obejmującej pomiędzy innymi stacją transformatorową posadowioną częściowo na stanowiącej obecnie własność uczestnika postępowania działce numer (...), jak też zlokalizowane w obrębie nieruchomości G. H. linie energetyczne (...), Zakład (...) korzystał z tychże urządzeń, wykorzystując je do przesyłu energii elektrycznej. W początkowym okresie - przed 1.02.1989 roku, władztwo poprzednika prawnego wnioskodawcy wykonywane było na rzecz Skarbu Państwa. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 9.12.2009 roku w sprawie IV CSK 291/09 przed dniem 1.02.1989r. przedsiębiorstwa państwowe wykonywały uprawnienia związane z własnością nieruchomości wprawdzie w imieniu własnym, lecz na rzecz Skarbu Państwa, jako jedyne dysponenta własności państwowej. Tym samym dopiero począwszy od 1.02.1989r., kiedy to doszło do zniesienia zasady jednolitej własności państwowej władztwo nad nieruchomością należącą poprzednio do rodziców uczestnika postępowania w zakresie „posiadania służebności” mogło być i było realizowane nie na rzecz Skarbu Państwa, lecz przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...), następnie Zakładu (...) S.A. w B., (...) spółki z o.o., (...) spółki z o.o., a obecnie na rzecz (...) S.A. w L.. Zdaniem sądu nie można uznać za udowodnionego faktu przekazania urządzeń energetycznych posadowionych w B. na działce stanowiącej obecnie własność G. H. przez Skarb Państwa na rzecz przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...), co pozwoliłoby na ewentualne uwzględnienie okresu posiadania od chwili oddania urządzeń do użytku (to jest od 25.04.1988 roku), a co za tym idzie okres posiadania niezbędnego do zasiedzenia liczyć należy od wskazanej daty 1.02.1989 roku. Władztwo wykonywane od tej daty nad działką numer (...) przez poprzedników prawnych wnioskodawcy, jak też przez (...) spółkę z o.o. w B. i obecnie (...) S.A. w L. jak wynikało to z treści zeznań złożonych przez przesłuchanych świadków w osobach W. B. i M. K. (k.99-100, 106-107) przez cały okres (do 2013 roku) nie doznawało żadnych przeszkód ze strony właścicieli gruntu. Okoliczność tę potwierdzają również zeznania jakie złożył w sprawie G. H. (k.269-270), który wskazał, iż jego rodzice nie występowali w ogóle z żądaniem usunięcia urządzeń z działki, a uczynił to dopiero uczestnik pozwem z kwietnia 2013 roku.

Powyższe ustalenia pozwalają na stwierdzenie, iż poprzednicy prawni wnioskodawcy, a obecnie (...) S. A. w L. poprzez stałe korzystanie z trwale posadowionych na działce numer (...) urządzeń energetycznych realizowali w

sposób faktyczny „posiadanie służebności”, prowadzące z czasem do nabycia ograniczonego prawa rzeczowego - to jest służebności przesyłu.

Jak wskazuje się tak w orzecznictwie, jak i doktrynie prawa cywilnego, do przesłanek nabycia służebności wskutek zasiedzenia zaliczyć należy istnienie trwałego i widocznego urządzenia jak też stałe, nieprzerwane korzystanie z nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności „posiadanie służebności” przez wymaganą ustawą okres.

Instytucja zasiedzenia służebności, polegającej na korzystaniu w trwałego i widocznego urządzenia została uregulowana w art.292k.c..

W okresie przed 3.08.2008 roku, to jest przed datą wejścia w życie ustawy z 30.05.2008r. o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw przyjmowano w judykaturze możliwość nabycia przez zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Z kolei począwszy od 3.08.2008 roku, kiedy to zostały wprowadzone do kodeksu cywilnego unormowania z art.305.1 i następnym przyjmuje się, iż przedsiębiorca przesyłowy może nabyć wskutek zasiedzenia ten rodzaj służebności.

Realizacja pierwszej z przesłanek warunkujących zasiedzenie, to jest lokalizacji w obrębie nieruchomości G. H., stanowiącej działkę numer (...) urządzeń energetycznych nie budzi wątpliwości w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza zaś w kontekście dowodu z oględzin miejscowych, jak też opinii opracowanych w sprawie przez biegłych w końcu zaś złożonych przez pełnomocnika wnioskodawcy dokumentów dotyczących projektowanej i zrealizowanej inwestycji.

Także realizacja kolejnego z warunków, a mianowicie ciągłości władztwa jest niewątpliwa, skoro tak z zeznań świadków jak też zeznań właściciela nieruchomości wynika, że stacja transformatorowa wraz z liniami energetycznymi funkcjonowała bez przerw i przeszkód do chwili obecnej i dopiero pozwem wniesionym w kwietniu 2013 roku uczestnik wystąpił o usunięcie posadowionych na działce urządzeń. W odniesieniu do tej przesłanki należy mieć na względzie również treść regulacji z art.340k.c., normującej domniemanie ciągłości posiadania i wskazać na to, iż w sprawie nie doszło do uzyskania jakiegokolwiek dowodu stanowiącego chociażby źródło wątpliwości w odniesieniu do tej kwestii.

W sprawie poddanej pod rozstrzygnięcie sądu nie został uzyskany jakikolwiek dowód podważający również charakter realizowanego od 1.02.1989 roku władztwa nad nieruchomością, jako posiadania służebności stosownie do treści art.352k.c..

Zasadniczego z punktu widzenia rozstrzygnięcia o przedmiocie postępowania znaczenia nabierała kwestia oceny czy władztwu realizowanemu nad nieruchomością przypisać należy w aspekcie zasiedzenia walor dobrej czy też złej wiary.

Przy ocenie tej okoliczności zdaniem sądu również należy się odwołać do domniemania prawnego unormowanego w art.7k.c. i nakazującego przyjęcie z założenia dobrej wiary jako kwalifikacji posiadania. Obalenie wskazanego domniemania wymagałoby udowodnienia (co w sprawie nie miało miejsca), iż w chwili uzyskania władztwa na rzeczą posiadacz nie mógł w sposób zasługujący na usprawiedliwienie (zasadnie) przyjmować, że przysługuje mu tytuł do korzystania z rzeczy w określonym zakresie. Zaznaczyć należy, iż jak wynika to z dokumentów złożonych przez reprezentującego wnioskodawcę pełnomocnika, zwłaszcza zaś z projektu modernizacji, a nade wszystko z treści decyzji z dnia 23.02.1987 roku w sprawie (...), zatwierdzającej plan realizacyjny i udzielającej pozwolenia na budowę, inwestor zachował wymaganą jednoznacznie - obowiązującymi w dacie realizacji przedsięwzięcia gospodarczego przepisami procedurę, należy zatem przyjmować iż dysponował również w tym czasie, przynajmniej formalnie tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości (jej zajęcia, wykonania prac budowlanych i późniejszej eksploatacji urządzeń). Wniosek taki wypływa wprost z treści obowiązującego na datę wydania decyzji art.29.5 prawa budowlanego (ustawy z 24.10.1974r.), warunkującego udzielenie pozwolenia na budowę od wykazania prawa do dysponowania nieruchomością.

W tym stanie rzeczy w ocenie sądu zasadnym jest uznanie władztwa realizowanego nad nieruchomością za uzyskane w dobrej wierze. W tym miejscu zauważyć należy, iż taki sposób rozumowania znajduje poparcie w postanowieniu Sądu Najwyższego z 9.01.2014r. w sprawie V CSK 87/13.

Uwzględniając tę okoliczność, iż wymagany dla zasiedzenia w dobrej wierze termin, zgodnie z treścią art.172§1k.c. w zw. z art.292 i art.305.4k.c. wynosi 20 lat należało uznać, iż z dniem 1.02.2009 roku (...) spółka z o.o. (istniejący na datę zasiedzenia przedsiębiorca przesyłowy) nabył przez zasiedzenie unormowane w art.305.1k.c. i następnych kodeksu cywilnego ograniczone prawo rzeczowe w postaci służebności przesyłu na należącej do G. H. nieruchomości położonej w B. (punkt I postanowienia).

Dokonując oceny zakresu posiadania służebności prowadzącego do zasiedzenia sąd oparł się w całości na opinii opracowanej przez biegłego z zakresu geodezji mgr inż. Z. P.. Sporządzona przez biegłego opinia uwzględnia należycie nie budzące wątpliwości ustalenia biegłego z zakresu elektryczności K. B., odnoszące się do kwestii rodzaju zlokalizowanych na nieruchomości urządzeń i ich właściwości, jak też normatywnej szerokości pasa technologicznego. Biegły Z. P., jak wynika to z treści złożonej przezeń opinii ustalając faktyczną lokalizację urządzeń dokonał własnych pomiarów w terenie, stwierdzając błąd w określeniu na mapie zasadniczej granic nieruchomości numer 46 od strony zachodniej, co z kolei rzutowało na ocenę lokalizacji urządzeń. Opracowana przez biegłego opinia, sporządzona z wykorzystaniem tak dokumentów z akt sprawy w tym opinii biegłego z zakresu elektryczności, jak też dokumentacji geodezyjnej i własnych pomiarów geodezyjnych dokonanych przez Z. P. zdaniem sądu zasługuje na miano całkowicie rzetelnej, pozwalającej na poczynienie na jej podstawie ustaleń w odniesieniu do zakresu zasiedzanej służebności przesyłu.

O nieuiszczonych kosztach sądowych sąd orzekł na podstawie art.113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 130.4k.p. c.. O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art.520§1k.p.c.